

нять «фінансова структура підприємства» і «бюджетна структура підприємства» при пропанованій концепції бюджетування на основі дотримання системоутворюючого принципу детермінованості бізнес-процесного управління втрачає сенс принципового поділу. При цьому домінуючим поняттям стає «бюджетна структура підприємства», тому що на етапі бюджетного планування між власниками управлінських і технологічних бізнес — процесів здійснюється розподіл не фінансів, а бюджетного права за видатками (витратам) і зобов'язань за доходами (для центрів доходів). Мета такого розподілу — забезпечення ефективної взаємодії власників бізнес-процесів у ході досягнення кожним з них своїх бізнес-цілей управління.

На основі вищезазначеного пропонуються наступні визначення.

Визначення 1. Бюджетна структура процесно-орієнтованого підприємства — це ієрархія операційних і консолідованих по рівнях бізнес-процесного управління бюджетів підприємства.

Визначення 2. Бюджет, консолідований за рівнем бізнес — процесного управління — це бюджет діяльності рівня відповідальності даного власника управлінського бізнес-процесу, спрямований на досягнення цим власником встановленої для нього бізнес-цілі управління.

Література

1. *Бримсон, Джеймс.* Процессно-ориентированное бюджетирование. — М.: Вершина, 2007. — 336 с.

*Jolanta Chluska, Professor,
Czestochowa University of Technology, Poland,
e-mail: j.chluska@wp.pl*

FINANCIAL STATEMENTS IN POLISH ENTERPRISES AS A SOURCE OF ECONOMIC INFORMATION

Елянта Хлюска
Фінансовий звіт підприємства
у Польщі як джерело
економічної інформації

Елянта Хлюска
Финансовый отчет предприятия
в Польше как источник
экономической информации

Each enterprise that operates in Poland is obliged to adopt a particular form of accountancy. Small business entities often focus on tax records. Medium sized and large companies have to keep the accounts according

to the Accounting Act [1]. A detailed specification of organizational and legal forms and the level of revenues in the entities which are obliged to keep the accounting books according to the Accounting Act is contained in the Article 2 of the Act. The enterprises keep the accounts and prepare financial statements according to the principles of Polish balance sheet law or according to International Accounting Standards. Since 2005, the use of international standards has been obligatory for Polish enterprises with respect to consolidated statements prepared by issuers of securities and banks. According to IAS, consolidated financial statements can be optionally prepared by:

a) issuers of securities who apply or intend to apply to be listed in a stock exchange,

b) parent entities of lower level, included in a capital group where a parent entity of higher level prepares consolidated financial statement according to IAS.

The enterprises prepare financial statements which contain the following elements:

a) balance sheet,

b) profit and loss account,

c) additional information which encompasses introduction to the financial statement and additional information and explanations.

If an enterprise is obliged to have the financial statement examined by statutory auditors, they also have to prepare:

a) statement of changes in equity

b) cash flow account.

Information in the financial statement is determined according to the internal accounting policies. The board of directors are obliged to determine, in a written form, the principles of accountancy used in the enterprise contained in the documentation of the adopted accounting rules. The most important area of the accounting policy is the rules used for evaluation of assets and liabilities in the areas where the balance law permits to choose them.

Accounting policy connected with the right to choose might result in an increase or decrease in the financial result in the enterprise. This leads to creation of a view of financial standing of the enterprise in the financial statement that is more advantageous or more disadvantageous than the actual status. The board of directors might prefer a more advantageous view in the following cases:

a) applying for credits, loans or other forms of outside financing,

b) issuing new shares or bonds,

c) intention to sell the whole or a part of the enterprise at higher prices,

d) different forms or restructuring and transformation.

A less advantageous view is preferred, for instance, when it is intended to:

a) sell the enterprise at understated prices,

b) avoid paying dividends,

c) avoid meeting wage demands among the employees.

If the accounting policy is used to manipulate the financial result and create a false view of the financial standing of the enterprise, it is regarded as a financial statement fraud. Investors, who are recipients of the information contained in the financial statements, expect the credible economic information. The balance law stipulates a range of rules recommended for definition of the accounting policy, with particular focus on changes in the policy [2]. An essential role in providing credible information contained in financial statements is played by examination of the statements by statutory auditors.

References

1. The Accounting Act of 29th September 1994 (Journal of Laws 2013, Pos. 330).

2. The National Accounting Standard No. 7: «Changes in the principles (policies) of accountancy, estimated values, correcting errors, events occurring after the balance sheet date: reporting and presentation», Journal of Laws The ministry of Finance 2012, item 24.

*Н. В. Шевчук, к.е.н., доцент,
доцент кафедри економіки підприємств,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»,
e-mail: natalykneu@ukr.net*

АНАЛІТИЧНІ МОДЕЛІ ВАРТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Шевчук Наталия
Аналитические модели
стоимостного управления
предприятием

Shevchuk Nataliia
Analytical model of value based
management

Вартісний підхід до управління підприємством, як і будь-який інший, є певною моделлю дійсності, що оточує. Переваги та порівняльна ефективність даного підходу (відносно альтернативних) визначається тим, наскільки він ефективно дозволяє користувачам